

Skattedirektoratet
Postboks 6300 Etterstad
0603 OSLO

Vår dato 01.09.2005
Deres dato 28.07.2005
Vår referanse JG
Deres referanse 05/11640/FN-
RE/FLA/008

Vurdering av revisjonsplikten for avdelinger i Norge av utenlandske foretak (NUF)

Vi viser til brev av 28. juli 2005 vedrørende Skattedirektoratets utredning av behovet for endringer i reglene om revisjonsplikt for utenlandske foretak med regnskapsplikt i Norge (NUF), med anmodning om synspunkter på en eventuell utvidelse av revisjonsplikten.

Tall fra Brønnøysundregistrene viser at det ved årsskiftet var registrert 3279 NUF-selskaper. I 2004 var det 1396 nyregistreringer av denne type, mot 452 i 2003. Dette er en ganske sterk økning, som bl.a. må sees i lys av at en rekke virksomheter har gått aktivt ut med markedsføring og salg av selskaper av denne type.

Når man skal vurdere nye reguleringer av disse selskapene i lys av økningen i antallet av NUF-selskaper, er det viktig å ha en god forståelse av bakenforliggende årsaker til at stadig flere velger denne selskapsformen ved nyetablering, utover at slike selskaper med liten økonomisk aktivitet ikke har revisjonsplikt. En intervjuundersøkelse gjort blant et utvalg gründere av studierektor Svein A. Løken ved Handelshøyskolen BI, viser at det er flere forhold som gjør denne selskapsformen attraktiv. Det fremheves her bl.a. at man ved å etablere et NUF-selskap kan man oppnå like lave etableringskostnader og løpende administrative kostnader som ved å etablere et norsk enkeltpersonsforetak, samtidig som man har ansvarsbegrensning og bedre pensjons- og trygderettigheter.

Etter NHOs mening er det på bakgrunn av slike begrunnelser, og tallmateriale fra Brønnøysund, usikkert om den økningen man nå ser i antallet NUF-selskaper går på bekostning av den norske aksjeselskapsformen eller enkeltpersonsforetak. I 2004 opplevde man ikke bare en økning i antallet NUF-selskaper, men også i antallet nyregistrerte norske aksjeselskaper. Man opplevde samtidig en svak tilbakegang i antallet nyregistrerte enkeltpersonsforetak.

Det er i Finansdepartementets brev påpekt mulige problemer knyttet til kreditorvern og muligheter til å inndrive pengekrav fra NUF-selskapene, sammenlignet med norske aksjeselskaper. Etter NHOs mening er det i det videre utredningsarbeid viktig å få dokumentert hvorvidt dette er et reelt problem. I den forbindelse må man få klarlagt om det blant NUF-selskapene er en større andel konkurser og økonomisk kriminalitet enn blant andre selskapsformer. I den grad man skulle finne at så er tilfelle, bør man foreta en kritisk vurdering av om revisjonsplikt er det mest effektive virkemiddel for å motvirke dette, eller om andre tiltak kan ha større reell effekt.

NUF-selskapene er omfattet av bokføringsloven, regnskapsloven og skatte- og merverdiavgiftsregler på lik linje med vanlige norske selskaper. I tillegg vil personer som er ilagt konkursskarantene etter NHOs mening være utelukket fra å drive virksomhet også i form av NUF-selskap. Før man går inn for nye reguleringer, bør man etter NHOs mening styrke den løpende myndighetskontrollen i forhold til de regelverk NUF-selskapene allerede er underlagt.

Når det gjelder revisors eventuelle kontroll av NUF-selskapene, kan man etter NHOs mening stille spørsmålsteget ved hvor effektiv denne kan forventes å bli i forhold til en målsetning om å redusere økonomisk kriminalitet. Revisjon av avlagt årsregnskap kommer i tid langt etter de økonomiske transaksjoner som danner grunnlag for årsregnskapet. Det er videre slik at NUF-selskapenes medkontrahtenter og offentlige myndigheter tidligst vil få kjennskap til revisors merknader sommeren etter det aktuelle regnskapsår, når regnskapet er innsendt til Regnskapsregisteret i Brønnøysund. Dersom NUF-selskapet ikke oppfyller kravet om innsending av revisorbekreftet regnskap, vil det ta ytterligere 6 til 9 måneder før selskapet blir slettet/oppløst. I forhold til selskaper som etableres i den hensikt å bedrive økonomisk kriminalitet, antar NHO derfor at en innføring av revisjonsplikt vil ha liten praktisk betydning i forhold til å redusere eventuell økonomisk kriminalitet i slike selskaper, og vil også antagelig ha en meget begrenset allmennpreventiv effekt.

I lys av den internasjonale utvikling, og Regjeringens målsetninger om reduksjon av næringslivets administrative kostnader, stiller NHO seg derfor i utgangspunktet kritisk til en utvidelse av revisjonsplikten i Norge. Det gjelder både i spørsmålet om revisjonsplikt for NUF-selskapene, og i forhold til andre utvidelser i revisjonsplikten som varslet ved fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett våren 2005.

De skandinaviske land har tradisjonelt hatt den mest omfattende revisjonsplikten i Europa, ved at årsregnskapet skal revideres i samtlige aksjeselskaper, uavhengig av størrelsen på (balansesum og antall ansatte) eller den økonomiske aktiviteten (omsetning) i selskapet. Etter at Regjeringen i Danmark vedtok en målsetning om å kutte bedriftenes administrative kostnader med 25 prosent, går det i retning av at revisjonsplikten i mindre aksjeselskaper blir opphevet. Dette er anslått å gi en administrativ årlig besparelse for danske selskaper på mer enn en milliard danske kroner. Også i Sverige er det startet en diskusjon om revisjonsplikten for de minste aksjeselskapene.

I brevet fra Finansdepartementet er likebehandlingshensynet trukket frem som et argument for innføring av revisjonsplikt for NUF-selskapene. Etter NHOs mening er imidlertid likebehandlingsprinsippet et like sterkt argument for å fjerne dagens revisjonsplikt for mindre aksjeselskaper. Det vil være et viktig bidrag til å redusere bedriftenes regelverkskostnader, i tråd med Regjeringens handlingsplan for Et Enklere Norge. NHO etterlyser derfor en debatt og vurdering av disse forhold hos norske lovgivere og skatte- avgifts og kontrollmyndigheter.

Med vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Juridisk Område

Ingebjørg Harto
Avdelingsdirektør

Jostein Greve
Advokatfullmektig